

ДО 75-РІЧЧЯ АКАДЕМІКА НАН УКРАЇНИ, ДОКТОРА ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА, ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА ЖУРНАЛУ «ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ» В.М. ГЕЙЦЯ

Академіку Гейцю, шановному Валерію Михайловичу — 75! Його особистих та професійних здобутків вистачило б не на одну успішну біографію, а власних спогадів — на окреме видання захоплюючих мемуарів. І хоча ювіляр — палкий шанувальник історії, за власний життєпис він ще не сідав. Адже стрімко йде уперед своїм особливим шляхом. Шляхом допитливої людини, відповідальної за власну долю, долю тих, з ким його звело життя, і долю країни, в якій він народився, зростив дітей та плекає онуків.

Народився Валерій Михайлович 20 квітня 1945 р., його дитинство пройшло на Чернігівщині. Він щиро пишається своїм корінням, розповідаючи про батьків, їхню нелегку працю, життєву мудрість та яскравий гумор. До рідного краю він і нині навідується доволі часто й може згадати про нього в будь-яку мить, причому не з меншим завзяттям, ніж про багатогодинні бесіди з Дж. Стигліцем або Л. Клейном. На його власних терезах вага спілкування з Нобелівськими лауреатами виявляється не більш значущою, ніж цінність родини та моральних устоїв.

Це приваблює. До нього звертаються за підтримкою, і не лише з професійних питань, а й з особистих. При цьому навряд чи хто напевно знає, скільки він допоміг, простягнувши руку підтримки. І це також з дитинства — так поводитися його батьки.

Понад 50 кандидатів та докторів наук вважають його керівником своїх ключових досліджень. Понад 100 науковців здобули наукові ступені в Інституті, який він очолює. І це не випадковість, адже йому є чим ділитися з колегами як у фаховому плані, так і в суто людському. Після закінчення у 1968 р. механіко-математичного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка та захисту дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата економічних наук (1974 р.) він залишався вірним своєму професійному

вибору і під час роботи в Академії наук, і в період роботи за кордоном, і в карколомні 1990-ті, коли непереборні для багатьох перешкоди виявилися для нього роками стрімкого фахового зростання.

Коло професійних інтересів академіка В.М. Гейця величезне. Щонайменше до нього відносяться макроекономіка, економіко-математичне моделювання та прогнозування, державне регулювання, фінансові відносини, монетарна політика, банківська справа, бюджетно-податкова та боргова політика, соціально-економічний розвиток, міжнародна економіка, торговельні відносини, економічна історія, національна безпека, питання глобалізації, інституційного розвитку, інвестицій та інновацій.

Академік В.М. Гець — відомий та шанований фахівець. Він доктор економічних наук (1988 р.) і професор (1991 р.). У 47 років він став член-кореспондентом НАН України, а через три роки — академіком Національної академії наук України. Його творчий доробок налічує понад 500 праць, серед яких більше 40 монографій (8 індивідуальних). У загальноукраїнському рейтингу цитування економічних публікацій Валерій Михайлович посідає перше місце.

У 1997 р. ювіляр очолив Інститут економічного прогнозування НАН України, створений для розроблення стратегічних прогнозів і програм соціально-економічного розвитку України. Працівників Інституту він шукав особисто, збираючи буквально по одинці. І не дарма — Інститут швидко здобув визнання та професійну повагу інших академічних установ, органів державної влади, вищих навчальних закладів, бізнес-середовища. У 2005 р. заклад було трансформовано в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», який незмінно входить до 15 кращих у рейтингу науково-дослідних установ та університетів країни.

Ювіляр — Заслужений діяч науки і техніки України (за цикл праць з проблем теорії та методології макроекономічного прогнозування розвитку економіки, 2002 р.), Переможець щорічного конкурсу «Людина року» в номінації «Вчений року» (2005 р.), Почесний доктор Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2009 р.) та Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2012 р.). Протягом 2004—2011 рр. за вагомих вклад в економічну і наукову діяльність, спрямовану на розвиток України, його було відзначено орденом «За заслуги» всіх трьох ступенів.

До визнання особистих здобутків академіка В.М. Гейця необхідно також віднести: премію ім. О.Г. Шліхтера АН УРСР за цикл праць «Прогнозування динаміки і структури суспільного виробництва (на матеріалах Української РСР)» (1991 р.); Державну премію України в галузі науки і техніки за роботу «Науково-методологічні засади системи національної безпеки України» (2002 р.); премію ім. В.С. Михалевича за цикл наукових праць «Інтегровані системи макромоделей економічного прогнозування» (Президія Національної академії наук України, 2005 р.); Почесну грамоту Кабінету Міністрів України (2004).

Наукову роботу академік В.М. Гець успішно поєднує з організаційною та громадською діяльністю. Так, у 1998—2009 рр. він обіймав посаду академіка-секретаря Відділення економіки НАН України; 2009—2015 рр. — віце-президента НАН України, голови Секції суспільних і гуманітарних наук; з

1992 р. — представник України в Міжнародному Проєкті LINK (ООН); з 2006 р. він віце-президент Співки економістів України та науковий керівник секції економічного прогнозування СЕУ; з 2011 р. є членом Наукової ради цільової комплексної програми фундаментальних досліджень НАН України «Фундаментальні проблеми наноструктурних систем, наноматеріалів, нанотехнологій»; з 2015 р. — член науково-експертної колегії Громадської ради при Національному банку України; з 2016 р. — член Національного комітету з промислового розвитку при Кабінеті Міністрів України та робочої групи з координації співпраці НАН України з галузевими і громадськими організаціями промисловців, підприємців та роботодавців; член Правління Українського союзу промисловців і підприємців; член Комісії з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України; з 2017 р. — член Національного комітету з промислового розвитку; з 2018 р. — член Експертної ради Громадської організації з питань розвитку газової промисловості та ринку природного газу. Перелічити всі аспекти діяльності та здобутки шановного ювіляра у розбудові вітчизняної економіки та науки практично неможливо. Заслуги академіка В.М. Гейця визнаються й світовою науковою спільнотою: він є членом ряду іноземних академій, входить до складу редколегій багатьох зарубіжних наукових журналів, запрошується на міжнародні симпозиуми, виступає експертом у різних вітчизняних і зарубіжних комісіях тощо.

Проте окремо слід відзначити його роль у долі журналу «Економіка України», коли той практично вмиг залишився без бюджетної підтримки. Видання з 60-річною історією вдалося зберегти виключно завдяки наполегливості та високій репутації його Головного редактора академіка В.М. Гейця. Для Редакційної колегії журналу — велика честь працювати з шановним ювіляром. Його особиста працьовитість, професіоналізм, широка ерудиція та життєлюбство надихають, заряджаючи оптимізмом. Вищим кредо академіка є відповідальність ученого-економіста за результати впровадження своїх досягнень у практику. На даному етапі ця відповідальність набуває особливої значущості, і такі люди в науковому середовищі своєї епохи стають історичними особистостями.

Дякуючи йому за довгі роки плідної спільної роботи, щиро бажаємо Валерію Михайловичу Гейцю міцного здоров'я й творчого натхнення, яким він завжди виділявся на науковому просторі України протягом усього свого яскравого та плодотворного життя.

*З щирою повагою,
Редакційна колегія журналу «Економіка України»*